

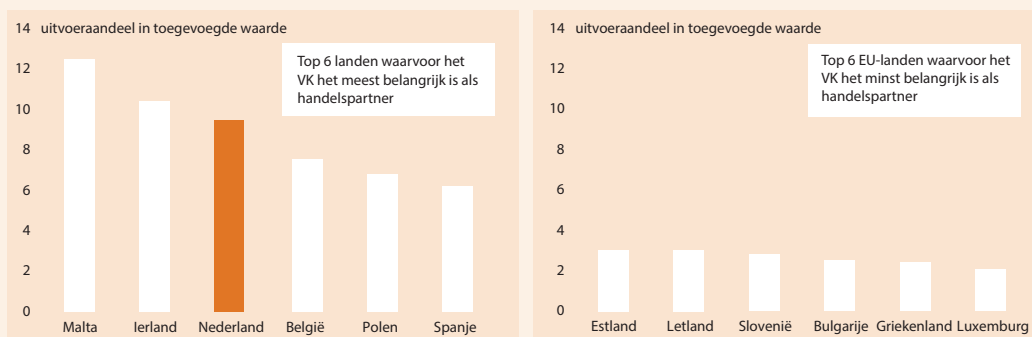
Stapt het VK uit de Europese Unie? Wat betekent dit voor Nederland?

Het Verenigd Koninkrijk (VK) is een belangrijke partner van Nederland in de Europese Unie (EU), economisch en beleidsmatig. Mogelijk al volgend jaar, maar uiterlijk eind 2017 komt er in het VK evenwel een bindend referendum over het lidmaatschap van de EU. Vóór die tijd wil de Britse regering met de andere lidstaten heronderhandelen over de relatie tussen het VK en de EU. Daarbij staan het terughalen van bevoegdheden van 'Brussel' naar het nationale niveau en het beperken van migratie centraal. De uitkomst van zowel de heronderhandelingen, als van het referendum is onzeker.

De langetermijneffecten van een 'Brexit' zijn voor het VK met grote onzekerheid omgeven, maar kunnen fors zijn. Mocht het tot uittreden komen, dan hangen de economische gevolgen in sterke mate af van het bereikte uittredingsakkoord. Daarbij zal voor het VK sprake zijn van een uitruil tussen de mate van toegang tot de interne markt en de mate van vrijwaring van EU-regulering en -wetgeving. Een studie van de London School of Economics geeft aan dat de gevolgen via verminderde handel en de daaraan verbonden rem op specialisatie de groei in het VK met 2,2–9,5% bbp kan remmen. (a) Andere studies zien vooral kansen door extra handel met de rest van de wereld en door minder regulering. (b)

De gevolgen voor Nederland van een Brexit zijn ook onzeker. Er lijken drie belangrijke kanalen te zijn: handel, relocatie van directe buitenlandse investeringen en het verlies van een marktgeoriënteerde partner in Brussel. Handelsbelemmeringen hebben een negatief effect op de handel in goederen en diensten en daarmee op de productiviteit en de economische groei. Een eventueel uittreden van het VK uit de EU treft Nederland sterker dan de meeste andere lidstaten. Het VK is een van de belangrijkste handelspartners van Nederland, met een uitvoeraandeel van 9,5% in termen van toegevoegde waarde (zie figuur). Elk procent vertraging van de economische groei in het VK doet de bijdrage van de uitvoer aan het Nederlandse bbp afnemen met 0,1%.

Het Verenigd Koninkrijk is belangrijke handelspartner voor Nederland

Bron: eigen berekeningen van uitvoeraandelen in toegevoegde waarde naar het VK in 2011 met de World Input Output Database ([link](#)).

Een belangrijke factor voor directe investeringen in het VK is de toegang tot de interne markt. Indien deze bij een Brexit wordt beperkt, zullen directe investeringen waarschijnlijk verschuiven van het VK naar de andere lidstaten. Dat geldt met name voor directe investeringen van ondernemingen, zoals financiële instellingen, die het VK gebruiken als basis voor hun Europese activiteiten. (c) Deze verschuiving van directe investeringen kan positief uitpakken voor de Nederlandse economie.

Nederland heeft evenals het VK veel te winnen bij een open economisch beleid. Door een Brexit verliest Nederland een belangrijke bondgenoot binnen de EU bij discussies over het EU-budget en marktgeoriënteerde hervormingen. (d)

(a) Ottaviano, G.I.P., J.P. Pessoa, T. Sampson en J. Van Reenen, 2014, Brexit or Fixit?, The Trade and Welfare Effects of Leaving the European Union, CEP Paper 16 ([link](#)).

(b) Booth, S., C. Howarth, M. Persson, R. Ruparel en P. Swidlicki, 2015, What if...? The Consequences, challenges & opportunities facing Britain outside EU, Open Europe Report 03/2015 ([link](#)).

(c) Standard & Poor's Rating Services, 2015, Brexit risk for the UK and its financial services sector: it's complicated ([link](#)).

(d) Möller, A. and T. Oliver, 2014, The United Kingdom and the European Union; What would a "Brexit" mean for the EU and other States around the World?, DGAP-analyse 16 ([link](#)).